

Rannamehe tütar

Fr. R. Kreuzwald

Toolse rannas elanud vanal ajal üks põhjatu rikas kalamees, kellel raha ja varandust juba mitmest põlvest päritud, arvestamata seda, mis ta ise kokku oli kraapinud või mis tont temale peale vedanud.

Temal oli üksainuke tütar, pealt nähes kaunima lillekese sarnane, aga seestpoolt kurja täis. Isa varandus venitanud tütrekese nina nii kõrgele, et tema arvates meie maal mehepoega ei võinud ollagi, kellele ta mehele läheks. Sellest ei oleks muidu viga olnud, kui tema ise noormehi enda poole ei oleks avatlenud ja pärast pilgates häbiga oma teed saatnud, pealegi veel neid naernud ja rahva ees teotanud.

Sedamööda, kuidas põlatud kosilaste lugu päev-päevalt igal pool tuttavaks oli saanud, lõppes viimaks peiuratsude teetallamine, sest et noored mehed mõtlesid: hallitagu ülemeelne oma rahakastide taga vanatüdruks, kelle liha peale pärast hundigi hammas enam ei hakka.

Paar aastat läinud selle peale rahulisti mööda, kus keegi enam kosjas ei käinud. Seal tulnud ühel hommikul üks võõras suurt-sugu kosilane musta hobuse seljas, ise kullast ja hõbedast läikides, nõnda, et teda vaksa võrra vähemaks ei võinud arvata kui kuningapojaks. Niisugust kosilast ei tohtinud vanemad ega tütar põlata, vaid ta võeti suure au ja iluga vastu. Aga kui hiljemini kosilast söömalaualale paluti, ei võtnud ta kuiva ega märga oma suhu, vaid palus pruuti kiiresti riidesse panna ja tema koju tulla, mis siit kaugel ei olevat ja

kus pulmapeod ja pulmalised nende tulekut juba ootamas.

Sai piiga ennast ehitud, tõstis peiu ta oma ratsu turjale, kargas ise sadulasse ja sõitis kui tuul, nii et temast muud ei olnud nähtud kui hobuse kabjaraua tuld kivide vastu. Nad jõudnud suurele lagedale; seal seisnud uhke kivist ehitatud mõis nende silmade ees, mis pulmaliste lustikärast sumisenud.

Peiu hüpanud hobuse seljast, aidanud ka neiu maha, võtnud oma käekõrva ja läinud temaga pidude tuppa. Kole naerukisa, mis tütarlapsel luust ja lihast läbi käinud, võtnud neid toas vastu. Seal tõusnud raske käre, kui oleks kõue müristamine maapinda lõhkunud. Selsamal silmapilgul olnud uhke mõis kõigi pulmalistega otsekui ära pühitud, nii et neist riismekest ei jäänud.

Kui ümbruskaudu rahvas kärina peale lugu vaatama läinud, ei leitud seal muud märgikest kui üks inimesekõrgune munakivisamm, samba ülemal pool ot-sas mitu vööri, mis kui helmekorrad kaela ümber jooksevad.

Nõnda seisab kivisamm tänapäevani Karli mõisa Raudlepa küla väljal ülemeelikute tütarlaste hirmutuseks.

Legend raiuti kivi

Rakvere Muinsuskaitse Selts koostöös muinsuskaitseametiga tähistab kivi asupaiga nüüdisnõuetele vastavalt ja avab seal tahvli, millelt saab legendi kolmes – eesti, vene ja inglise - keeles lugeda.

Kõik see toimub täna, 11. mail kell 11 Sõmeru ristist kaks kilomeetrit Narva pool asuva Raudlepa küla maadel.